

Diversiteitssensitief werken in de zorg: implementatie in de praktijk

Datum geplaatst: 31 juli 2024

Deadline: **1 oktober 2024, 14.00 uur**

Inhoud

1.	Samenvatting.....	1
2.	Doel subsidieoproep.....	2
3.	Voorwaarden en verplichtingen.....	4
3.1.	Voorwaarden.....	4
3.1.1.	Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?.....	4
3.1.2.	Staatssteun voorkomen.....	4
3.1.3.	Samenwerking en bijdrage van derden.....	4
3.1.4.	Welk bedrag kunt u aanvragen?.....	5
3.1.5.	Praktische voorwaarden.....	6
3.2.	Verplichtingen.....	6
4.	Beoordeling en prioriteitstelling.....	7
4.1.	Beoordelingsprocedure.....	7
4.2.	Relevantiecriteria.....	7
4.3.	Kwaliteitscriteria.....	8
4.4.	Beoordelingsprocedure en prioriteitstelling.....	9
5.	Indienen.....	10
5.1	Indiening via Mijn ZonMw.....	10
5.2	Tips.....	10
5.3	Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag.....	10
5.4	Inhoudelijke vragen.....	10
5.5	Technische vragen.....	10
5.6	Downloads en links.....	10
6.	Bijlagen.....	11
	Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB.....	12

1. Samenvatting

Wie

Er kan subsidie worden aangevraagd voor praktijkgerichte projecten die diversiteitssensitief werken in de zorg stimuleren. Het gaat hierbij om projecten waarbij diversiteitsensitive interventies, werkwijzen en/of methodes worden geïmplementeerd en geëvalueerd in de zorgpraktijk. Het kan hierbij onder meer gaan om zorginstellingen, onderwijsinstellingen, onderzoekscentra en non-profitorganisaties.

Waarvoor

Het doel van deze subsidieoproep is om diversiteitsensitive interventies, werkwijzen en/of methodes in de zorg te stimuleren die actuele praktijkvragen op te lossen, waarmee direct impact kan worden gerealiseerd voor een inclusiever zorgaanbod in Nederland. Kenmerkend aan de praktijkgerichte projecten is dat het gaat om directe verbeteringen of oplossingen voor de praktijk én dat er een gedegen (proces)evaluatie plaatsvindt. Op deze manier willen we de toegankelijkheid, zorg én ondersteuning voor patiënten die niet altijd de juiste zorg krijgen door hun etnisch-culturele achtergrond, gender, seksualiteit of andere facetten die iemand maken tot wie ze zijn, verbeteren.

Binnen deze oproep is het mogelijk om subsidie aan te vragen voor drie typen zorgaanbod: publieke gezondheid en/of preventieve zorg, (frequente) medische zorg of woonvormen in de zorg.

Wat

De subsidieoproep kent een totaalbudget van €600.000,-. De subsidie voor één praktijkproject bedraagt maximaal €200.000. De looptijd is maximaal 24 maanden. Cofinanciering is niet verplicht, maar wordt wel aangemoedigd om de impact en reikwijdte van het project te vergroten.

Binnen deze subsidieoproep is er budget beschikbaar om per type zorgaanbod (publieke gezondheid en/of preventieve zorg, (frequente) medische zorg of woonvormen in de zorg) één project toe te kennen. Uit de aanvraag dient duidelijk te worden voor welk type zorgaanbod de subsidie is bedoeld.

Wanneer

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	1 oktober 2024, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	Medio/eind oktober 2024
Deadline indienen wederhoor	Medio november 2024
Besluit	Januari 2025
Uiterlijke startdatum	1 februari 2025

2. Doel subsidieoproep

Het doel van deze subsidieoproep is om diversiteitsensitive interventies, werkwijzen en/of methodes in de dagelijkse zorgpraktijk te stimuleren. Diversiteitsensitive zorg¹ is zorg waarbij rekening wordt gehouden met diversiteitskenmerken van mensen. Het gaat hierbij niet alleen om etnisch-culturele achtergronden, maar ook iemands gender, seksualiteit of andere facetten die iemand maken tot wie ze zijn.

Discriminatie in de zorg

Iedereen in Nederland heeft recht op gelijke gezondheid, kwaliteit van leven en goede zorg en behandeling ongeacht iemands etniciteit, migratieachtergrond, genderidentiteit, seksuele geaardheid of andere persoonlijke kenmerken. Echter blijkt dat bijna een derde van de Nederlanders discriminatie ervaart, ook in de gezondheidszorg. Discriminatie in de zorg² heeft gevolgen voor de gezondheid en gezondheidsuitkomsten van mensen, en voor de toegang tot en kwaliteit van zorg voor mensen. Uit [onderzoek van Pharos](#) blijkt bijvoorbeeld dat patiënten en cliënten met een migratieachtergrond niet altijd dezelfde behandeling krijgen als patiënten zonder migratieachtergrond, vaak zonder gegronde reden. Zo kan het zijn dat diagnoses vaker worden gemist of cliënten minder vaak worden doorverwezen. Daarnaast kan het vertrouwen bij cliënten in de zorg afnemen. Het blijkt dat de huidige gezondheidszorg nog niet altijd voldoende aansluit op de behoeften van bepaalde groepen mensen in de samenleving, hen niet altijd effectief bereikt en te weinig maatwerk biedt. Het gebrek aan inclusieve zorg kan leiden tot onterechte verschillen in zorg tussen groepen patiënten³. Hierdoor kunnen er gezondheidsverschillen ontstaan. Deze gevolgen kunnen groot en langdurig zijn.

Aandacht voor diversiteit

Mensen zijn divers en de verschillen tussen mensen zijn relevant voor alle terreinen binnen de gezondheidszorg. Uit recent [onderzoek](#) blijkt dat er echter nog verbetering gewenst is op het terrein van diversiteitsensitive zorg. Zowel bij het ministerie van VWS als bij ZonMw is er toenemende urgentie voor het terugdringen van gezondheidsverschillen. Hierdoor wordt o.a. ook meer aandacht besteed aan het thema diversiteit. Het pilotprogramma 'Diversiteitsensitief werken in de zorg' zet zich in om een start te maken met inclusievere zorg om zo bij te kunnen dragen aan het terugdringen van de gezondheidsverschillen. Er wordt toegewerkt naar passende, kwalitatieve en effectieve gezondheidszorg voor *iedereen* in Nederland, waarin rekening wordt gehouden met de diversiteit van mensen.

Verbetering van het zorgaanbod

Binnen deze subsidieoproep kan er subsidie worden aangevraagd voor verbetering van één van de volgende typen van zorgaanbod:

- Bevordering van publieke gezondheid en/of preventieve zorg: Het gaat hier zoal om het bevorderen van publieke zorg of gezondheid door middel van bijvoorbeeld preventieve maatregelen en/of campagnes (bijv. naar leefstijl), waarbij er specifiek wordt gekeken naar manieren waarop een diversiteitsensitive aanpak kan bijdragen aan een inclusiever zorgaanbod en minder gezondheidsverschillen in Nederland.
- (Frequente) medische zorg: Hier gaat het om de implementatie van diversiteitsensitive interventies, werkwijzen en/of methodes voor het werken in de medische zorg en ondersteuning, waarbij de patiënt frequent contact heeft met de zorgprofessional. Denk hierbij aan contact met de huisarts, wijkverpleging of behandeling in de ggz.
- Woonvormen in de zorg: Hierbij gaat het om de implementatie van diversiteitsensitive interventies, werkwijzen en/of methodes voor het werken in de (vaak langdurige) zorg waarbij ook de inrichting van de woonplek en de organisatie van zorg hier om heen belangrijk is voor de

---

¹ Eerder werd gesproken over cultuursensitive zorg, maar uit het maatschappelijk debat werd duidelijk dat het belangrijk is dat zorgmedewerkers en andere professionals rekening dienen te houden met alle aspecten van de persoon bij het centraal stellen van patiënten en cliënten. Om die reden spreken ZonMw en VWS over diversiteitsensitief werken in de zorg en welzijn.

² Discriminatie in de zorg kan op verschillende manier voorkomen: vanuit zorgprofessionals naar cliënten én hun naasten en/of families (in onder meer het bieden van minder goede zorg), vanuit cliënten naar zorgprofessionals (in onder meer het weigeren van een zorgverlener vanwege bijvoorbeeld de afkomst) én tussen zorgprofessionals onderling (in onder meer discriminatie of uitsluiting van zorgprofessionals en studenten met een migratieachtergrond).

³ Hadinger, et al., 2023

patiënt. Denk hierbij zorg die valt onder de wet langdurige zorg; verpleeghuizen, begeleid wonen en longstay-ggz.

Binnen deze subsidieoproep is er budget beschikbaar om per type zorgaanbod één project toe te kennen. Uit de aanvraag dient duidelijk te worden voor welk type zorgaanbod de subsidie is bedoeld.

Implementatie in de praktijk

Met deze subsidieoproep willen we praktijkgerichte projecten stimuleren waarmee (bestaande) kennis wordt toegepast en geëvalueerd die bijdraagt aan de transformatie naar diversiteitssensitief werken in de zorg. Op deze manier willen we de toegankelijkheid, zorg én ondersteuning voor patiënten die niet altijd de juiste zorg krijgen door hun etnisch-culturele achtergrond, gender, seksualiteit of andere facetten die iemand maken tot wie ze zijn, verbeteren.

Praktijkprojecten

Het doel van praktijkgerichte projecten is het oplossen van actuele praktijkvragen, waarmee direct impact kan worden gerealiseerd voor een inclusiever zorgaanbod in Nederland. Kenmerkend aan de praktijkgerichte projecten is dat het gaat om directe verbeteringen of oplossingen voor de praktijk. Binnen deze projecten is er ruimte voor het (door)ontwikkelen, aanpassen, en/of experimenteren met (nieuwe) interventies, werkwijzen en/of methodes. Daarbij dient er altijd een gedegen (proces)evaluatie plaats te vinden. Uitgangspunt hierbij is dat bestaande kennis wordt toegepast of wordt voortgebouwd op eerder genoemde rapporten en bestaande structuren (bijv. een kennisplatform als [KIS, CODING collectief](#)), om interventies, werkwijzen en/of methodes (door) te ontwikkelen voor het diversiteitssensitief werken in de zorg én deze te gaan implementeren in de praktijk. Een belangrijk kenmerk is dat hetgeen dat ontwikkeld en/of geëvalueerd wordt ook deelbaar/overdraagbaar is naar andere settings.

Praktijkprojecten hebben onder andere de volgende kenmerken:

- De uitkomsten zijn relevant en direct bruikbaar voor de praktijk.
- Het project vindt plaats in nauwe samenwerking met en betrokkenheid van de praktijk, zoals ervaringsdeskundigen, eindgebruikers en (zorg)professionals.
- In het project wordt gebruik gemaakt van methoden die zijn afgestemd op de mogelijkheden en werkwijzen van de praktijk.
- De resultaten van het project worden geïmplementeerd in de praktijk of uit de resultaten moet blijken dat de resultaten geïmplementeerd kunnen worden.

De volgende onderwerpen komen **wel** in aanmerking voor deze subsidieronde:

- Praktijkonderzoek naar de meerwaarde en de (verbeterde) kwaliteit van het zorgproces bij de inzet van diversiteitssensitief werken in de zorg: denk daarbij aan het inzetten van (bestaande) interventies, werkwijzen en/of methodes in behandeltrajecten of zorgpaden.
- Praktijkonderzoek naar manieren waarop patiënten - die normaliter misschien niet de juiste zorg krijgen door hun etnisch-culturele achtergrond, gender, seksualiteit of andere facetten die iemand maken tot wie ze zijn - sneller toegang kunnen krijgen tot de juiste zorg op de juiste plek.
- Praktijkonderzoek naar werkvormen (tools/handreikingen, modules) om de huisarts te ondersteunen in haar rol bij het doorverwijzen en/of het begeleiden, en/of helpen met de hulpvraag van patiënten die normaliter misschien niet de juiste zorg krijgen door hun etnisch-culturele achtergrond, gender, seksualiteit of andere facetten die iemand maken tot wie ze zijn.
- Praktijkonderzoek naar een verbeterde informatievoorziening voor mensen die normaliter misschien niet de juiste zorg krijgen door hun etnisch-culturele achtergrond, gender, seksualiteit of andere facetten die iemand maken tot wie ze zijn.
- Evaluatie- of actiegericht onderzoek naar de implementatie van diversiteitssensitieve interventies, werkwijzen en/of methodes en snelle(re) toepassing van deze vormen in de zorg.
- Evaluatie- of actiegericht onderzoek naar de implementatie van onderwijsvormen (modules, trainingen) gericht op diversiteitssensitieve zorg in de praktijk.

De volgende onderwerpen komen **niet** in aanmerking voor deze subsidieronde:

- Onderzoek naar de (kosten)effectiviteit van diagnostiek, behandelingen, interventies.
- Onderzoek naar het ontstaan van stoornissen of mechanismen die ten grondslag liggen aan de stoornis of het effect van de behandeling.

- Fundamenteel of translationeel onderzoek.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw subsidieaanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

In Nederland gevestigde publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen kunnen subsidie aanvragen. Binnen deze oproep kunnen bijv. zorginstellingen, onderwijsinstellingen, onderzoekscentra en non-profitorganisaties een subsidie indienen om diversiteitssensitief werken in de zorgpraktijk te implementeren.

3.1.2. Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun⁴. Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

DAEB vrijstellingsbesluit

Indien (een deel van) de binnen een project uit te voeren activiteiten voor deze subsidieoproep door ZonMw worden aangemerkt als een Dienst van Algemeen Economisch Belang ('DAEB'), betekent dit dat er specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. In [Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB](#) vindt u meer informatie over het DAEB Vrijstellingsbesluit, evenals de vereisten van het DAEB Vrijstellingsbesluit waaraan moet worden voldaan.

De **DAEB** de-minimisverordening⁵ kan als alternatief instrument worden ingezet bij partijen voor wie het bieden van maatwerk in dit geval uitkomst biedt. Dat betekent wel dat er specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. Neem contact op via diversiteitsensitiefwerken@zonmw.nl als u denkt dat dit van toepassing voor u is.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

- Indien u een samenwerking aangaat met andere partijen, zeggen partijen het samenwerkingsverband toe voor ten minste de volledige looptijd van het project.
- Partijen die aan het samenwerkingsverband deelnemen en/of partijen die sponsoren, verplichten zich tot de toegezegde bijdrage aan het project door middel van het ondertekenen van een Letter of Commitment.
- Indien u een samenwerking aangaat met andere partijen, dient er een samenwerkingsovereenkomst te worden ingediend. Indien u een samenwerking aangaat met een commercieel bedrijf, dient u hier vooraf duidelijke afspraken over te maken in de samenwerkingsovereenkomst. Daarbij dient rekening te worden gehouden met de voorwaarden

⁴ Artikel 107 VWEU.

⁵ Verordening (EU) Nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun.

van ZonMw. Bij het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst raden wij u aan om het ZonMw format 'Model Consortium overeenkomst Nederlands te gebruiken'. Op [onze website](#) kunt u hiervan de recentste voorbeelden vinden. Indien u hierover vragen heeft, raden wij u aan tijdig contact met ons op te nemen.

Indien u een samenwerking aangaat met andere partijen, moet uit de subsidieaanvraag en begroting duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn als de subsidieaanvraag gehonoreerd wordt.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde kan per project maximaal € 200.000,- worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 24 maanden. Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt €600.000,-

Subsidiabele kosten:

- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.
- Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,- . In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).
- Kosten voor projectleden en zorgpersoneel voor het uitvoeren van gerelateerde projectactiviteiten zoals beschreven in de subsidieaanvraag.
- Organisatorische en materiaalkosten voor scholing, werkgroepen en bijeenkomsten zoals zaalhuur, materialen en catering.
- Opleidings-/ cursuskosten voor zorgpersoneel.

- Personeels- en materiaalkosten voor communicatie, verspreiding en implementatiewerkzaamheden.
- Reiskosten.

Niet subsidiabele activiteiten:

- Kosten voor het betalen of inkopen van zorg.
- Kosten voor reguliere werkzaamheden van zorgmedewerkers (zoals het salaris van verpleegkundigen).
- Kosten voor de aanschaf van apparatuur of bouw/verbouw van locaties.
- De kosten van de voorbereiding van uw aanvraag.
- Kosten die zijn gemaakt of waarvoor verplichtingen zijn aangegaan voordat de subsidie is verleend. Dit geldt ook voor kosten waarvoor reeds uit andere bronnen subsidie of (private) cofinanciering is ontvangen.
- Onvoorziene kosten. Hieronder vallen ook reserveringen voor belemmerende factoren in de haalbaarheid van het project.

3.1.5. Praktische voorwaarden

- Schrijf uw aanvraag in het Nederlands.
- Binnen deze subsidieoproep is er budget beschikbaar om per type zorgaanbod (publieke gezondheid en/of preventieve zorg, (frequente) medische zorg of woonvormen in de zorg) één project toe te kennen. Uit de aanvraag dient duidelijk te worden voor welk type zorgaanbod de subsidie is bedoeld.
- Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. U dient bij deze subsidieaanvraag de [DAEB begroting](#) te gebruiken.
- Reserveer een 10% van uw projectbudget voor communicatie, verspreiding en implementatie van uw projectresultaten. Neem dit op in de begroting bij de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
  - [De publiekssamenvatting](#)
  - Optioneel: maximaal 2A4 met figuren en tabellen. *Let op:* Het is niet toegestaan om tekst te verwerken in deze bijlage.
  - Wanneer er sprake is van samenwerking en/of sponsoring: [een Letter of Commitment](#) per samenwerkende partij. De letter(s) of commitment kunt u op de dag van het indienen van uw aanvraag per mail sturen naar diversiteitsensitiefwerken@zonmw.nl
  - Indien u met andere partijen samenwerkt: Een conceptversie van een [samenwerkingsovereenkomst](#). *Let op:* Bij het opstellen van de [samenwerkingsovereenkomst](#) raden wij u aan om het ZonMw format 'Model Consortium overeenkomst Nederlands' te gebruiken. Bij honorering dient er een definitieve (ondertekend door alle partijen) samenwerkingsovereenkomst te worden ingediend bij ZonMw. De conceptversie van de samenwerkingsovereenkomst kunt u op de dag van het indienen van uw aanvraag per mail sturen naar diversiteitsensitiefwerken@zonmw.nl
- De financiële gegevens en het aangevraagde bedrag kunt aangeven in sectie 5 (Financiële gegevens) van het aanvraagformulier via Mijn ZonMw. Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. U dient bij deze subsidieaanvraag de [DAEB begroting](#) te gebruiken.

Andere bijlagen worden niet in behandeling genomen. Wanneer een bijlage niet verplicht is wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Open Access**
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook

onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties).

Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).

– **Voorwaarden voor valorisatie**

ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

4.2. Relevantiecriteria

Aansluiting bij het doel van de subsidieoproep

- Uit de aanvraag moet duidelijk worden hoe het beoogde praktijkproject aansluit bij het doel van de subsidieoproep: het stimuleren van diversiteitsensitive interventies, werkwijzen en/of methodes in de dagelijkse zorgpraktijk, waarmee direct impact kan worden gerealiseerd voor een inclusiever zorgaanbod in Nederland.
  - o Maak duidelijk dat het gaat om het oplossen van een probleem waar in de praktijk tegenaan gelopen wordt met betrekking tot de inzet van diversiteitsensitief werken. Het project moet zich richten op een actuele vraag, kwestie of behoefte van cliënten/patiënten die normaliter misschien niet de juiste zorg krijgen door hun etnisch-culturele achtergrond, gender, seksualiteit of andere facetten die iemand maken tot wie ze zijn.
  - o Resultaten van het project moeten bijdragen aan het verbeteren van de toegankelijkheid en/of kwaliteit van de zorg, waarbij rekening wordt gehouden met diversiteit. Maak duidelijk hoe het project een direct bruikbare oplossing kan bieden voor het vraagstuk dat wordt geadresseerd.
  - o Het gaat om diversiteitsensitief werken in (een van) deze vormen van zorgaanbod; publieke gezondheid en/of preventieve zorg, (frequente) medische zorg en ondersteuning en woonvormen in de zorg.

Diversiteit

- Beschrijf hoe er aandacht wordt besteed aan [diversiteit](#) en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals [sekse en gender](#), leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele diversiteit, waar relevant voor de thematiek van het project.
- Beschrijf indien van toepassing – in het kader van diversiteitsensitief werken in de zorg – hoe aandacht wordt besteed aan de taalvaardigheid van de doelgroep.

Participatie van patiënten en/of belanghebbenden

ZonMw hecht veel waarde aan de relevantie voor en betrokkenheid van cliënten, hun naasten en/of belanghebbenden, zoals zorgprofessionals, bij uw project. In uw subsidieaanvraag dient duidelijk te worden beschreven in welke mate het project aansluit op de vragen en behoeften van cliënten, hun naasten en/of belanghebbenden zoals zorgprofessionals, én in hoeverre zij betrokken zijn bij de opzet en uitvoering van het project. Met ‘betrekken’ bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van het project.

- Beschrijf hoe de betrokkenheid van cliënten, naasten en/of betrokkenheid van ervaringsdeskundigen in het project tot uitdrukking komt. Het gaat daarbij om hoe zij vanaf de start bij de opzet en uitvoering van het project betrokken zullen zijn.
- In het kader van diversiteitsensitive zorg is het belangrijk dat de patiënt meebeslist in hun behandeltrajecten of zorgpaden. Beschrijf – indien van toepassing – in hoeverre wordt

bijgedragen aan samen beslissen⁶ met de patiënt, waarbij specifiek rekening wordt gehouden met diversiteitskenmerken zoals etnisch-culturele achtergronden, gender, seksualiteit of andere facetten die iemand maken tot wie ze zijn.

Kennisoverdracht, implementatie en bestendinging

Projecten die ZonMw financiert moeten impact hebben. Nieuwe kennis en kunde moet gebruikt worden in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Op onze website leggen we uit wat impact is, hoe we werken aan het realiseren en aantonen ervan en wat we van projectleiders verwachten. Meer informatie en tips over impact en implementatie van resultaten vindt u op [de ZonMw-webpagina Impact versterken](#) en via de implementatie-kennisportal op de [ZonMw website](#).

- Geef aan wat de (potentiële) wetenschappelijke en/of maatschappelijke impact en meerwaarde van uw project is ten opzichte van de huidige Nederlandse gezondheidszorg.
- Beschrijf welke soort kennisproducten u verwacht te gaan opleveren waardoor de resultaten (direct) bruikbaar zijn voor alle professionals en cliënten in Nederland. Indien van toepassing, geef daarbij aan hoe de resultaten van uw project aansluiten bij professionele richtlijnen of zorgstandaarden.
- Er is een concreet plan uitgewerkt waaruit blijkt hoe inbedding en borging van de projectactiviteiten en opgedane kennis binnen de betrokken instelling gerealiseerd kan worden.
- Beschrijf als onderdeel van de subsidieaanvraag in een beknopt [implementatieplan](#) van uw beoogde resultaten in de praktijk. We raden sterk aan om dit vanaf het begin van het project te gebruiken en aandacht te geven aan hoe de resultaten landelijk verspreid, opgeschaald, geïmplementeerd en geborgd gaan worden buiten de (regionale) setting van het project. Beschrijf hierbij welke bevorderende en belemmerende factoren al geïdentificeerd zijn en hoe u deze in het project verder in kaart brengt en aanpakt.
- Maak inzichtelijk welke partijen betrokken zijn bij uw project om te bereiken dat uw resultaten daadwerkelijk in de praktijk gebruikt gaan worden. Indien van toepassing - geef hierbij aan of het gaat om een al bestaand samenwerkingsverband en in hoeverre de betrokken partijen aandacht besteden aan het borgen en continueren van de resultaten na de projectperiode.

4.3. Kwaliteitscriteria

Probleemstelling en doelstelling

- Beschrijf helder en concreet wat het project beoogt.
- Beschrijf de doelstelling en vraag- of taakstelling. Let daarbij op helderheid, reikwijdte en originaliteit.
- De beoogde resultaten zijn concreet beschreven.

Plan van aanpak

- Er is helder en concreet beschreven welke werkwijzen ingezet gaan worden om de doelstelling(en) te behalen en hoe deze aansluiten op de werkzaamheden en behoeften van de zorgpraktijk.
- Licht toe op basis waarvan deze werkwijze is geselecteerd als bestaande *best practice* en/of gevalideerde methode en, indien nodig, welke aanpassingen worden gedaan zodat deze aansluit bij de zorgpraktijk.
- Het plan van aanpak omvat een concreet stappenplan, inclusief taakverdeling en een realistische tijdsplanning van de verschillende onderdelen. De mijlpalen en deliverables zijn duidelijk beschreven.

Haalbaarheid

- Maak aannemelijk dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.
- Mogelijke belemmerende en bevorderende factoren zijn in kaart gebracht en in de aanvraag is beschreven hoe hierop wordt ingespeeld.

---

⁶ Als patiënten goed geïnformeerd worden door hun arts en actief betrokken worden bij de besluitvorming rond hun behandeling, komen ze samen tot de best passende behandeloptie. Het proces van samen beslissen bestaat globaal het informeren van de patiënt over de keuze die gemaakt moet worden, het bespreken van de opties, het bespreken van de voorkeuren en wensen van de patiënt, en het nemen van de beslissing.

Projectgroep, expertise en ervaring

- Er is een duidelijke beschrijving van de rollen, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van projectbetrokkenen.
- De samenstelling van de projectgroep sluit aan bij de beoogde activiteiten en omvang van het project.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

4.4. Beoordelingsprocedure en prioriteitstelling

Ontvangstcheck

Voor elke subsidieaanvraag wordt na ontvangst nagegaan of aan de voorwaarden (3.1) is voldaan. Een subsidieaanvraag die niet aan de voorwaarden voldoet is niet ontvankelijk en kan niet in behandeling worden genomen. Wij verzoeken u om op de dag van de deadline en de daaropvolgende dagen telefonisch bereikbaar te zijn voor het secretariaat van ZonMw, indien wij hierover met de hoofdaanvrager en/of projectleider contact moeten opnemen.

Inhoudelijke beoordeling

- Beoordeling aanvraag: Alle subsidieaanvragen worden onafhankelijk van elkaar beoordeeld op kwaliteit door (anonieme) referenten met verschillende expertises.
- Wederhoor: De aanvrager krijgt de gelegenheid om schriftelijk op de referentenrapporten.
- Advies programmacommissie: Op basis van de aanvraag, de referentenrapporten en het wederhoor stelt de programmacommissie haar definitieve eindadvies vast over de relevantie en kwaliteit op basis van de gestelde relevantie- en kwaliteitscriteria.
- Vervolgens prioriteert zij de subsidieaanvragen met behulp van de onderstaande prioriteringsmatrix. In de matrix telt relevantie zwaarder dan kwaliteit. Een aanvraag dient minimaal relevant te zijn en van voldoende kwaliteit om in aanmerking te komen voor honorering.

Kwaliteit / Relevantie	Zeer goed	Goed	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Zeer relevant	1	2	3	Afwijzen	Afwijzen
Relevant	4	5	6	Afwijzen	Afwijzen
Laag relevant	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen

- Bij de honorering van aanvragen is budget gereserveerd voor maximaal één project per type zorgaanbod (publieke gezondheid en/of preventieve zorg, (frequente) medische zorg of woonvormen in de zorg).
- Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan zal de commissie de volgende aanvullende afwegingsgronden hanteren:
  - o Eerst wordt gekeken naar een eerlijke verdeling van het type zorgaanbod; publieke gezondheid en/of preventieve zorg, (frequente) medische zorg en ondersteuning en woonvormen in de zorg.
  - o Vervolgens wordt gekeken naar het relevantiecriteria 'Aansluiting bij doel van de subsidieoproep'.
  - o Wanneer er op grond van de voorgaande criteria geen keuze gemaakt kan worden, wordt er gekeken naar het kwaliteitscriterium 'Haalbaarheid'.
  - o Wanneer er binnen één type zorgaanbod géén (honorabele) aanvragen ingediend worden, zal er worden gekeken naar de hoogst scorende aanvraag voor de andere typen zorgaanbod.
- De programmacommissie formuleert een advies aan het ZonMw-bestuur.
- Het ZonMw-bestuur neemt het uiteindelijke besluit tot toekenning of afwijzing van de subsidie.

5. Indienen

5.1 Indiening via Mijn ZonMw

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van uitgewerkte subsidieaanvraag is 1 oktober 2024, om 14.00 uur.

Het gehele tijdspad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.2 Tips

- ZonMw gebruikt een online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).
- Begin op tijd met het invullen en doorlopen van uw subsidieaanvraag in het aanvraagformulier. Na sluiting van de deadline op 1 oktober om 14.00 is het niet meer mogelijk om een aanvraag in te dienen.

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van diversiteits sensitiefwerken@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met: Miryea Ruiz of Femke Nadema, via 070-349 54 70 of diversiteits sensitiefwerken@zonmw.nl.

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- ['in 10 stappen subsidie aanvragen'](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Vrijstelling staatssteun.](#)
- [FAIR datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Programmapagina Diversiteits sensitief werken in de zorg](#)

6. Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB](#)

Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB

Wanneer binnen deze subsidieronde subsidie wordt aangevraagd, verstrekt ZonMw de subsidie onder het DAEB Vrijstellingsbesluit⁷, mits aan onderstaande voorwaarden voldaan wordt.

ZonMw heeft de beschreven activiteiten onder het kopje ‘doel subsidieoproep’ aangemerkt als economische activiteiten van algemeen belang. Voorafgaand aan de subsidieverlening zal ZonMw de subsidieontvanger(s) van de hierboven beschreven activiteiten via een besluit belasten met het beheer van een Dienst van Algemeen Economisch Belang (‘DAEB’).

De DAEB zal (voor een deel) bestaan uit het uitvoeren van de in het projectvoorstel beschreven activiteiten

De subsidieontvanger(s) die binnen deze subsidieronde subsidie ontvangen zijn op grond van artikel 5 lid 2 van het DAEB Vrijstellingsbesluit verplicht om in hun boekhouding de kosten en de baten die samenhangen met de DAEB activiteiten gescheiden op te nemen van kosten en baten van activiteiten die niet onder de DAEB vallen.

De financiering van het project zal de maximale duur van het project niet overschrijden. De maximale duur van een project zal in lijn met het DAEB Vrijstellingsbesluit in ieder geval niet meer dan 10 jaar bedragen.

Het aangevraagde subsidiebedrag mag niet meer bedragen dan de nettokosten van de voorziene projectactiviteiten. De parameters voor de berekening van de compensatie voor elk project zijn opgenomen in de [begrotingsstukken van ZonMw](#). De berekeningswijzen opgenomen in de begrotingsstukken zijn in overeenstemming met artikel 4 van het DAEB Vrijstellingsbesluit. Gebleken overcompensatie vordert ZonMw op grond van artikel 6 lid 2 van het DAEB Vrijstellingsbesluit terug. Is de looptijd van het project langer dan 3 jaar dan voert ZonMw een tussentijdse controle uit of er sprake is van overcompensatie.

In het geval van een consortium en bij de aanvraag nog onduidelijk is welke partijen aan het consortium deelnemen, is het mogelijk om deze partijen op een later moment aan het consortium toe te voegen. U dient het toevoegen van een nieuwe partij aan het consortium schriftelijk te melden bij ZonMw. De nieuwe partij zal pas onderdeel vormen van het consortium indien ZonMw goedkeuring heeft verleend. Voor alle partijen geldt dat ze afzonderlijk aan alle voorwaarden van het DAEB Vrijstellingsbesluit dienen te voldoen.

Indien blijkt dat de projectactiviteiten niet, of niet geheel zijn verricht, dan wel niet, of niet geheel aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan, kan ZonMw de subsidie op een lager bedrag vaststellen en uitbetaalde voorschotten(deels) terugvorderen.

---

⁷ Besluit van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen, 2012/21/EU, PB EU 2012 L7/3.